

Év végi/nyári nagy példamegoldó sorozat 5. rész

Próbadolgozat 1.

1. Egy metánból és hidrogénből álló gázelegy $10,0 \text{ cm}^3$ -ét feleslegben vett azonos állapotú oxigéngázzal kevertük össze, majd a reakció után a vízgőzt lecsapva, az eredeti hőmérsékleten és nyomáson $10,0 \text{ cm}^3$ gáztérfogatot mértünk. KOH-oldaton átvezetve a gázt, $2,0 \text{ cm}^3$ -es térfogatcsökkenést tapasztaltunk. Számítsuk ki a kiindulási gázelegy térfogatszázalékos összetételét és azt, hogy mekkora térfogatú azonos állapotú oxigéngázzal kevertük össze az elegyet?
2. Egy hidrogén-klór gázelegy sűrűsége standardállapotban: $\rho = 0,758 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$. Határozzuk meg annak a gázelegynek a térfogatszázalékos összetételét és sűrűségét standardállapotban, amely akkor keletkezik, amikor a fenti gázelegyet felrobbantjuk!
3. 80 tömeg% kén és 20 tömeg% cinkport tartalmazó keveréket meggyújtunk. Számítsuk ki a keletkező keverék $\frac{\text{m}}{\text{n}} \%$ -os és $\frac{\text{m}}{\text{m}} \%$ -os összetételét ha
  - a. eltekintünk a kén szublimációjától!
  - b. a feleslegben lévő kén fele szublimál! (SO₂ képződésével nem számolunk!)
4. Kalcium-karbonátot és magnézium-karbonátot tartalmazó keveréket tömegállandóságig hevítva, 49,0 %-os tömegcsökkenést tapasztalunk. Mi volt a kiindulási keverék n/n%-os ill. m/m%-os összetétele?
5. Ismeretlen töménységű kénsavoldat $5,00 \text{ cm}^3$ -ét $100,0 \text{ cm}^3$ -re hígítjuk. Ebből a törzsoldatból pontosan $10,00 \text{ cm}^3$ -es térfogatokat titrálunk $0,0998 \text{ mol/dm}^3$ -es koncentrációjú NaOH-oldattal : az átlagfogyás $10,98 \text{ cm}^3$.
  - a. Milyen volt a törzsoldat koncentrációja? mol/dm^3 -ben?
  - b. Mekkora tömegű kénsavat tartalmazott a mintánk?
  - c. Határozzuk meg a vizsgált minta koncentrációját!
6. Milyen annak az oldatnak a vas(II)-ion koncentrációja, melynek $10,00 \text{ cm}^3$ -ét $8,50 \text{ cm}^3$ $0,020 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú KMnO₄-oldat oxidál kénsavas közegben a következő kiegészítendő egyenlet szerint.
$$\text{MnO}_4^- + \text{Fe}^{2+} + \text{H}^+ = \text{Mn}^{2+} + \text{Fe}^{3+} + \text{H}_2\text{O}$$
7. 250 cm^3 $0,100 \text{ mol/dm}^3$ -es ezüst-nitrát-oldatba rézlemezt mártunk. Mekkora lesznek az egyes ionok koncentrációi, mire a lemez tömege megnő $152,3 \text{ mg}$ -mal?
8. 100 g $10 \text{ m/m}\%$ -os kénsavoldatot elektrolizálunk. Hogyan változik meg az oldat százalékos összetétele, ha az anódon $6,125 \text{ dm}^3$ standardállapotú gáz fejlődik?

Megoldások:

1. 20 tf⁰% CO, 80 tf⁰% H₂ és 16,0 cm³ O₂ gáz.
2. 52 tf⁰% H₂ és 48 tf⁰% HCl van az elegyben. A sűrűség marad ugyanannyi.
3. a. 12,3 n/n % ZnS és 87,7 n/n % S azaz 30,0 m/m% ZnS és 70,0 m/m % S
b. 22,0 n/n% ZnS és 78,0 n/n % S azaz 46,2 m/m% ZnS és 53,8 m/m % S
4. 39,0 m/m% CaCO₃ és 61,0 m/m MgCO₃ azaz 35,0 n/n CaCO₃ és 65,0 n/n% MgCO₃
5. $c(\text{törzsoldat}) = 0,0503 \text{ mol/dm}^3$
 $c(\text{minta}) = 1,006 \text{ mol/dm}^3$
 $m(\text{H}_2\text{SO}_4) = 0,493 \text{ g}$
6. $c(\text{Fe}^{2+}) = 0,085 \text{ mol/dm}^3$
7. $[\text{Cu}^{2+}] = 0,004 \text{ mol/dm}^3$ $[\text{Ag}^+] = 0,092 \text{ mol/dm}^3$
 $[\text{NO}_3^-] = 0,1 \text{ mol/dm}^3$
8. 10,99 tömeg⁰%-os lett, tehát töményedett (vízbontás ment végbe)